

Izhaja vsak četrtek
in velja s poštnino vred
in v Mariboru s pošilja-
njem na dom
za celo leto 3 gld. — kr.
„ pol leta „ 60 „
„ četrť leta — „ 80 „
Naročnina se pošilja
opravištvu v stolnem
farovžu.

Deležniki tisk. društva
dobivajo list brez po-
sebne naročnine.

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v poduk.

Posamesne liste
prodaja knjigar Novak
na velikem trgu
po 5 kr. — Rokopisi
se ne vračajo, nepla-
čani listi se ne spre-
jemajo. —

Za oznanila se pla-
čuje od navadne vrsti-
ce, če se natisne en-
krat, 8 kr., dvakrat 12
kr., trikrat 16 kr.

Vabilo k naročbi.

Ker bo prvo polletje kmalu doteklo, opomni-
mo p. n. naročnike, ki se niso na celo leto naročili,
naj blagovoljno naročbo o pravem času ponovijo,
da se jim list brez zadržka pošiljati zamore.

Ob enem pa prosimo vse prijatelje našega lista,
naj blagovoljno pripomogajo, da se naš list čedalje
bolje med ljudstvo slovensko razširja.

Naročnina se najložeje in najbolj po ceni
pošilja po nakaznicah. **Opravištvu.**

Sv. Oče, Pij IX.

16. jun. 1875. že 29 let papež.

Kar nas bode kedaj v nebesih veselilo, to
nahajamo v nekaki, se vè nepopolni in slabi obli-
ki, tudi na zemlji. O nebesih beremo v skrivnem
razodetji sv. Janeza prilično tako-le: sedež je bil
postavljen, na sedeži pa je bil sedeč. Ta je bil
podoben belemu svitlemu kamnu jaspidu in žare-
čemu sardinu in mavrica je bila nad sedežem.
Okoli sedeža bilo je 24 stolov in na stolih 24 sta-
rešin, belo oblečenih, s zlatimi kronami na glavi.
Sredi sedeža, in sredi starešin pa je bilo Jag-
nje, kakor zaklano. In kedar je ovo Jagnje od-
prlo bukve s 7 pečati, tedaj so vsi padli na ko-
lena in zapeli novo pesem: vreden si, o Gospod,
prejeti in odpreti bukve. Kajti zaklan si bil in od-
kupil nas Bogu s svojo krvjo“ . . . Tako je v
nebesih. Na zemlji pa imamo sv. katoliško Cer-
kvo. Sredi nje sedež, t. j. stolico rimskega pa-
peža. Na sedeži sedečega, t. j. sv. Očeta, Pija
IX. Sredi sv. Cerkve, sredi papeža in njegovih
starešin, t. j. kardinalov, škofov, mešnikov in ver-
nikov imamo Jagnje: Jezusa Kristusa, katerega
radostni častimo in molimo. Vendar dnes nas za-
nimiva sedeči na sedeži, t. j. Pij IX. Kajti dnes
16. junija je preminola 29. let, kar je kardinal
grof Mastai-Ferretti usvišen bil na sijajni sedež
naslednikov sv. Petra.

Sedanji papež Pij IX. so najimenitniša, naj-
častitljivša oseba na zemlji; to pa iz mnogo uz-
rokov.

1. Rojeni so v pretečenem stoletji, namreč
13. maja 1792. So tedaj že čez mesenc dni v
84. letu svoje starosti in spadajo tedaj med naj-
starejše ljudi, kateri sedaj na zemlji živijo. Čemur
pa se ves svet čudi je to, da so v kljub silni sta-
rosti, vendar telesno trdni, zlasti pa še bistrega
duha in močne zgovornosti. Ljudje, kateri so Njih
letos obiskali, pravijo, da so srednje velikosti,
jako bistrih in svetlih oči. Iz lica se Njim sveti
neka nebeška milina in prijaznost pa tudi močna
zavedenost, da so vidni namestnik Sina božjega,
najvišji pastir in vladar Cerkve božje, 200 milijo-
nov vernikov. Njihovi sovražniki si neki ravno
zavolj tega prav ne upajo, še bolj preganjati.
Zato čakajo na Njihovo smrt; ali čudežno, Bog
Njih ohranjuje dalje, kakor si je kdo mislil.

2. Prvi papež sv. Peter je v Rimu stoloval
25 let in sploh pastiroval kakih 30 let. Izmed
njegovih 254 naslednikov je Hadrijan I. vladoval
23 let in Pij VI. celo 24 let, ali 25, ali celo 30
let ni nobeden papeževal. Edini Pij IX. do-
segli in sedaj presegli so leta sv. Petra. Kajti
Pij IX. so 16. junija 1846. zasedli stolico rimskih
papežev in pastirujejo sv. Cerkvo sedaj celih 29
let. Res čudovita posebnost pri našem sedanjem
sv. Očetu!

3. Vendar še bolj častitljivega nam Njih
dela Njihovo pastirovanje. Neizmerno veliko in
sijajno je, kar so za čast božjo, za širjenje sv.
vere, za sv. Cerkvo storili. Vsi deli sveta pričajo
Njih apostolsko skrb. Noben papež pred Njimi ni po-
stavil toliko novih škofijskih sedežev po Evropi
Ameriki, Aziji, Afriki in Australiji. Štirikrat so
zbrali katoliške škofove okoli sebe. Obhajali so po
300 letnem prenehanji zopet občni cerkveni zbor.

4. Najbolj častitljivi se nam pa kažejo sv.
Oče v preganjanji, katero trpijo. Leta 1848 so
Njih laški puntarji pregnali; poznej pa leta 1859
in 1870 Njih je pijemonteški kralj popolnem dežel
in dohodkov oropal. Edino vatikansko poslopje
in vrt Njim je pustil. In ko so še Prusi potegnili
z nevernimi frajmavreri, tedaj se je krič zagnal

po Evropi: glejte, sedaj bo katoliške Cerkve konec! Ali varajo se.

Oropani in zajeti Pij IX. so začeli kazati čudovito srčnost in stanovitost — vernikom celega sveta v zgled in spodbudo. Ravno papež, po človeškem mnenju najrevniši, kažejo se najmočnejši, ki zanimivajo ves svet. To se vidi posebno na Nemškem. Pruski cesar in njegov Bismark vse strahuje, vsi se njima priklanjajo: cesarji in kralji. Edini Pij IX. ne. Ta in njemu zvesti nemški škofi, mešniki in verniki rajši trpijo najhujše preganjanje, kakor da bi od resnice in pravice odstopili in se krivičnim postavam podvrgli. In nasproti tej stanovitnosti, ki njo daja sv. katoliška vera in pa milost božja, se kaže cela pruska moč preslaba. Sploj 84letni Pij IX. kažejo v preganjanji, katero trpijo, najsijajniše, da so res naslednik tistega, kateremu je Sin božji rekel: ti si skala, in na to skalobodem pozidal svojo cerkvo in peklenske moči nje ne bodo premagale.

Mili Bog pa, ki je sedanjemu Sv. Očetu dal 30. leto slavnega, težav in križev polnega pastirovanja učakati, naj Njim dodeli tudi zmago sv. Cerkve doživeti; naj Njim ne pusti v rokah sovražnikov umreti! Molimo za Njih!

Gospodarske stvari.

Razstava v Slov. Bistrici.

Kmetijska družba štajerska napravi letošnje jesen: 11., 12., 13. septembra v Sl. Bistrici okrajno razstavo gospodarskih pridelkov s obdarovanjem ali premiranjem goveje živine. Razstavilo se bode na ogled vse, kar spada v kmetijsko gospodarstvo sploh: poljedelski, vinogradni in živalski pridelki, potem konji, goveja živina, svinje, perjad, buče, potem gospodarsko orodje in mašine.

Pričelo se bode 11. septembra s razstavljenjem in premiranjem konjev. Drugi dan, 12. septembra (v nedeljo) bo razstava goveje živine. V ponedeljek 13. septembra se pa bo razstava končala s poskusi raznih mašin. Za poskušanje vin si bo priredila posebna poskušnica, kder se pa bo plačevala vstopnina.

Darila ali premije so sledeče:

I. Državna darila za govejo živino domačega, čistega plemena in sicer bikom: 50, 40, 30 fl. — kravam: 40, 30, 20 fl. — teletom: 30, 20, 10 fl.

II. Darila za govejo živino mešanega in domačega plemena in sicer bikom: 40, 30 in 2 premiji po 20 fl. — kravam 1 premija po 30 fl., tri po 20 fl. in štiri po 10 fl. — teletom 1 premija 20 fl., tri po 10 fl. in šest po 5 fl. Skupaj 31 premij s 590 fl. srebra.

III. Darila za svinje: 1 premija 3 zlati, štiri po 2 zlati, devet po 1 zlatu, in 15 premij po 2 fl. v srebru.

IV. Darila za perjad: 2 premiji po 3 fl., dve po 2 fl. in dve po 1 fl. v srebru.

V. Darila za buče v koših (panjih): 1 premija 1 zlat, dve po 3 fl. in tri po 2 fl. v srebru.

VI. Darila za gospodarske pridelke 1. za laneno steblovje 2 premiji po 1 zlatu in tri premije po 3 fl. srebra. 2. za sadovje in mošt, in sicer a) za najlepši sad za izvažanje na prodajo 1 premija 3 zlati, 1 premija 2 zlati b) za navadno sadovje 1 premija 5 fl., dve po 3 fl. in štiri po 1 fl. srebra. 3. za grozdje in vino, in sicer za najlepše grozdje 1 premija 3 zlati, 1 premija 2 zlati, potem 2 premiji po 5 fl., 2 premiji po 3 fl. in 5 premij po 1 fl. v srebru.

VII. Darila za živalske pridelke. 1. za žido in kokone 1 premija 3 zlati, 1 premija 2 zlati in 2 premiji po 1 zlatu. 2. za strti in vosek 1 premija 3 fl., 1 premija 2 fl. in 2 premiji po 1 fl. v srebru.

Okoli 11. 12. in 13. septembra še pri nas grozdje ni dozorelo. Zato se razstavljalcem svetuje lupljenje (Ringeln) tistih trsov, od katerih namenijo grozdje poslati na razstavo. V ta namen se 14. dni po cvetenji trsa na letošnjem lesu vrezeta 2 vrezca, ki sta $\frac{1}{2}$ cola vsaksebi. Potem se skorjica med obema vrezcema varčno odlupi. To pomaga, da grozdje 14 dni poprej dozori.

Kedaj je pravi čas, da se začne seno kositi?

M. Navadno se na vsaki senokoši nahajajo rastline, katerih jedne prej druge slej cvetijo. Celo rastline taistega plemena se dostikrat ne razpihnejo o taistem času, kar je od mesta, na katerem stojé, mnogo odvisno. Od tod pa pride, da o taistem času že ocvetele rastline, ki že seme narejajo in druge, ki se še le razpihujejo, na taistem travniku nahajamo. Ker pa imajo rastline ravno predno začne v njih seme zoriti, največ redivne moči v sebi in se od živine takrat, ko začnejo cveteti, najrajše žrejo, ker so takrat najbolj okusne, tako je čas, v katerem so starejše in mlajše rastline med seboj pomešane, za kositev najbolj primeren. Torej je najbolje takrat seno seči ali kositi, kedar ima senokoša ali travnik že ocvetele in še cveteče pa tudi še razpuščajoče se rastline. Takrat je seno najbolj redivno pa tudi najbolj okusno. Vselej pa je bolje: nekaj prezgodaj, kakor prepozno s kositvijo začeti.

R. R. Ogrevanje rojev. Nekateri imajo navado, roje tako z dimom paliti, da nje celo omamijo. To je napačno delo pa tudi ni varno, ako se roj na kaj takega vsede, da se od ognja vname.

Najboljši pomoček je za ogrevanje rojev: šopek kopriv in pelina, ki se v petrolej namoči.

S takim šopkom lahko buče zaženeš, kamor koli hočeš, ker zavolj zoprnega duha bežijo. Po tem načinu je lahko brez vsakega truda roje

ogrebat. Tudi bučelam se ne zgodi nič žalega. Vesele in črste začnejo letati na pašo. Roji imajo sedaj tudi bogato mizo pogrnjeno. Vendar do sedaj je še malo kaj slišati, da bi se rojili.

Židine kokone kupuje gosp. Titus Rochel et Comp. v Gradci in sicer po 1 fl. 80 kr., če gre na funt menj kakor 300 kokonov; 1 fl. 50 plačuje za 350, potem 1 fl. 30 za 400, nadalje 1 fl. 10 za 450 in 1 fl. za 500 kokonov na 1 funt. Kder njih pa 600 ali še več pride na 1 funt, se plačuje samo 90 kr. Kokoni morajo biti že umorjeni in dobro posušeni. Vlažni, mokrotni kokoni se poprej posuše, potem na tehtnico denejo in tako izplačajo.

Dopisi.

Od sv. Lovrenca v Slov. goricah. (Letina med Dravo in Muro na Slovenskem). Po obilnem snegu in dolgi zimi počenši od sv. Martina prideta še mrzel sušec in april. — Na polji bilo je ob Jurjevem žalostno gledati; pšenica še se je srednje ohranila, alj rž je kazala jako slabo. „Ob Jurjevem se mora vrana v žitu skriti“ velja tukaj za pravoč. Letos pa še vrabec tega na mnogih krajih storiti ni mogel. Mnogi so tedaj žito podorali in jarenino vsejali. Pa glej čudo božjo! po jako ugodnem maji se je rž tako popravila, da bodo v nekaterih krajih imeli obilno žetev, kakor sem vidil na Ljutomerskem polji in okoli Ormuža; pa tudi v različnih dolinah Slovenskih goric se najde tu pa tam lepo žito; pšenica pa poprek dobro kaže. — V vinogradih je visoki trs zvečine pomrznil; — kder je bilo mnogo takega, bo gorica redka, ker tudi iz starine malo žene; nizki trs pa lepo kaže; — celo tam, kder je lani slana in toča hudo razsajala, bo nekoliko pridelka. 2. junija sem videl že grozd (Izabelo) cvesti; in zdaj 6. jun. je vse za cvet pripravljeno. Kdo bi to mislil, ko je še ob Filipovem bilo vse suho po vinogradih? Sadja bo tu pa tam male mere, na večih krajih celo nič razun male trohe črešenj, orehov in brezkev. — 3. 4. 5. 6. jun. smo imele hude plohe, celo točo na nekaterih krajih. 30. maja je vdarilo v neko klečanje pri sv. Urbanu višje Ptuja, 5. jun. in pri Bratkoviču fare sv. Jurja na Šavnici; pogorel je kmečki hram. 6. jun. je na Kukavi strela zažgala želarsko poslopje; ljudje so povsod življenje oteli. Od treska in hudega vremena reši nas o Gospod!

Iz Poličan. (Dva požigalca). V Poličanah je v kratkem času 3krat gorelo, vsekdar okoli 1/2 po noči. Ogenj je bil vselej nastavljen in sicer sedemkrat ga je požigalec nastavljal, pa drugekrat so še stražarji nevarnost o pravem času zapazili in ogenj zadušili. Pri tretjem požaru je zgorelo 8 velikih poslopij, med njimi tudi farovski hlev, na katerega pa ogenj ni bil nastavljen, ampak od pogorelih stanov po vetru prinešen. Pri preveli-

kem požaru ni bilo ljudi, da bi bili streho polivali, in tako se je slamnata streha vnela. Zažigalec je že vjet. Dobili so ga ravno, ko je sedemkrat poskušal v streho ogenj nastaviti. Mladi, še neki ne osemnajst let stari komij je požigalec, ki je tik pogorišča prodaval; zdaj je v preiskavi v Slov. Bistrici. Ž njim je zaprt nek mladi žnidar, ki je bil zato na sumu, ker je bil pri gašenju vselej eden prvih in ker je bil veliko v tovaršiji s komijem. Učitelj pa, kolikor je tukaj znano, ni bil nobeden na sumu*). Temu naj bo še dostavljeno, da je tukajšnji župan prosil za vojaško (žandarsko) pomoč za nočno stražo ali patrolo, pa nje ni dobil; le za vsako drugo noč sta bila obljubljena 2 žandarja, ki sta pa vsekdar, kedar je gorelo, še le prišla pogorišča gledat. Višja gosposka zavrača župane na lastno pomoč, naj sami patrolirajo. Ali župani, ko so skoro sami posestniki, tega ne zmorejo in je tudi nevarno, hudobnežem zameriti se, ker se je bati, da njim ravno zato, če se njihovim hudobijam ustavljajo, lahko postavijo rudečega petelina na streho. Po mestih mrgoli vojakov in še žandarji se v mesta vtikajo. Kmeti so pa izpostavljeni hudobnežem, da si niso pred njimi varni ne življenja, ne imetja. Zakaj neki kmeti največje breme denarne in krvne dače nosijo? Ko bi preskrbni poslanec Seidl na pravem mestu o tej reči ktero pametno zinil! Poličani posebno bi imeli pravico ga na dolžnost hvaležnosti opomniti, ker mu vsekdar kakor zvesti botri na strani stojijo in še drugih za njega pridobijo, kedar velja v dež. ali drž. zbor voliti moža, ki bi njihove zadeve zastopal. V zadevi varnosti, smo pa na deželi jako na slabem; to smo si Poličani sami poskusili. — Eden smrskovi pobalin nas je imel vse v strahu.

Od ogersko-štajerske meje. Prihodnji mesec se bodo vršile na Ogorskem volitve v deželni zbor. Živahno gibanje se je pričelo zaradi tega že med Romuni, med Srbi in Slovaki. In kaj delajo naši bratje Prekmurci? Nameravajo tudi oni v prihodnje otresti spono madžarizma, in postaviti v Soboti in Rakši svoja, to je, rodoljubna kandidata? — Nikakor ne, — povsod držijo križem roké, povsod hlapčevsko vpirajo oči in ušesa na vsemogočne uradnike, kaj neki bodo ti iztuhtali in ukazati blagovolili. Slišimo, da je postavil v Soboti paša teh pokrajin, stolni sodnik Augustič, svojega sina za kandidata, človeka, ki mu je za blagor in narodne pravice Slovencev mar toliko, kakor za lanski sneg. Kedaj vzbudi Bog moža, ki se bo usmilil tega revnega, tlačnega rodu? Kedaj se bote zedinili vsi, luterani in katoličani, ter si enoglasno izbrali — ne tujca, sovražnika svojega, marveč domačina, razumnika, poštenjaka, — ki Vam bo iz obilnih zadreg pomagati vedel in — hotel?!!!

*) S tem bodi poročilo v Sl. Gosp. 23. šte. popravljen!

Iz gornje Radgone. (Toča). Kakor na sednem Nemškem, udeležuje se tudi tukaj — hvala Bogu — na tisoče in tisoče vernega ljudstva jubilejskih procesij. „Da, živi še v narodu vera, živi še katoliško čutenje in prepričanje“, — djali sem gledaje neštivilne množice, združene v goreči molitvi. — Na polji pšenica, in v vinogradu ljuba rozga še precej obeta. Žalibog, da se prikaže včasih že tudi toča. Pri Kapeli je te dni mnogo kvara storila.

Od Sotle. (Nekaj za poslance). Nič druga, kakor sam tat. Sedaj so zares žalostni časi za kmeta. Celo leto se poti, da bi si kaj pridelal, potem pa pride tat pa mu v eni noči odnese. Tako se je zgodilo J. Kitaku. Vzeli so mu ves špeh, meso in žito. Jakob-u Gobcu so ukradli kastruna, za hlevom odrli kožo in njo tako zrezali, da ni za nobeno rabo; meso pa so odnesli. Podlipniku so vola ukradli. Koresu so v klet strli in vino odnesli; in takih litanij bi lahko več naštel, kakor je svetnikov v pratiki zaznamovanih. Ljudje si glave belijo, ter pravijo: za božjo voljo v poprejšnjih časih ni bilo tako.

Sedaj pravijo postopači: naj kmet le sam dela; kedar bo kaj pridelal, pa mu vzamemo. Vsaj smo svobodni. Po dnevu se potikamo, kakor se moremo; po noči pa hajd na oglarijo, kder se marsikaj zavoha. Ako se prilika ponudi, pa vzamemo seboj. Na desni strani Sotle je eden, koji je iz kajhe prišedši rekel: „tatvine nikoli ne pustim. V kajhi mi je boljše bilo, kakor doma, zaslužil sem v kratkih tednih 15 fl., katere sem za likov v Rogateci zapil“. Tedaj vidite gg. državni poslanci in c. k. sodniki, da s samo kajho se ne bode število tatov zmanjšalo.

Ignac Mikuš,
kmet.

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Slovenci in Hrvati se začenjajo čedalje bolj sprijazniti. Ne davno bili so slovenski pevci v Sisku na Hrvatskem častno sprejeti. Sedaj pa se sliši, da bodo hrvatska pevška društva obiskala Slovence v Ljubljani in na krasnem bleškem jezeru. To je lepo! Brat se naj z bratom družijo zoper vzajemne sovražnike. — Ustavaški minister Banhans dobi celo ministersko plačo za penzijo in ne samo 4000 fl. — Svitli cesar so za potovanje v Dalmacijo morali potrošiti više 400.000 fl. Zato so odrekli prošnikom iz Bukovine, ki so prišli prositi, da bi njih obiskali. Tudi potovanje na Gališko so odložili. V Trstu prebiva 10.000 Slovencev, okolica pa je vsa slovenska in vendar so laški mestni očetje zavrgli prošnjo društva: Edinost, ki je prosilo, naj se Slovincem dopisuje slovenski. Lah, Nemeec i Madžar ostanejo nam vselej neprijatelji.

Na Ogerskem se pripravljajo na volitve. Stari Déak ni hotel sprejeti nobene ponudbe; Gyczy

pa le na silne prošnje njegovih volilcev v Komornu. Tudi Slovaki se pripravljajo na vso moč.

Hrvatski sabor je po vihnem zasiedanji končan in razpuščen. Sicer je večina saborska bila vrlo narodna ali pred Madžari prebojazljiva in zato je zavrgla velevažni predlog dr. Makanca, naj bi se cesar poprosil, da se zopet začnejo razprave gledé zedinjenja Hrvatske z Dalmacijo. Vendar kar letos ni obveljalo, bo pa drugokrat. Kajti kakor dr. Makanec, tako sodi vsak misleč Hrvat. Hudo je razdražilo Hrvate tudi to, da hočejo Madžari zagrebački nadškofiji vzeti Medžimurje, da ga pritaknejo madžarski Vesprimski škofiji in ga popolnem pomadžarijo. Sploh Hrvati in Madžari se bodo do hudega sprli.

Vnanje države. Nemci se hudo jezijo, da niso smeli s Francozi vojske začeti, ker sta Rus in Anglež ugovarjala. Bismark je pre od cesarja si izprosil in dobil odpust. Poprej pa še je našega ministra Andrassyja pohvalil, ker ga je ta edini zoper Rusa in Angleža podpiral. To se nam zdi jako nespametno in za Avstrijo sramotno. Kajti Prus je sedaj nam to, kar nam je nekda bil — Turk, najnevarniši sovražnik. — Lah bi so sicer cerkveno premoženje vse pobrali pa vse zapravili. Skoro vsi milijoni so zlezli v žepe juda Rothschilda. Severna Amerika ne trpi več, da bi avstrijski tati, goljufi in hudodelniki ondi našli zavetja. Vsakega bodo prejeli in nam nazaj poslali. V južni Ameriki v državi: Nova granada je strahovit zemljn potres zrušil 5 mest; 16.000 ljudi je usmrtil.

Za poduk in kratek čas.

Slovenka piše iz Amerike.

Ob času stavljenja južne železnice prišla sta iz Českega 2 uboga delavca, mož in žena v Slivnico pri Mariboru. Imela sta 2 deklici seboj, koji sta pri 2 rodbinama v Slivnici zapustila v odreji ter odpotovala na Česko in potem črez morje v daljno Severno Ameriko. Tukaj v mestu Allegheni v deželi Pensilvaniji še sedaj stanujeta, više 20 let, kot naselnika in posestnika. Zapuščeni deklici ste pa v Slivnici kot Slovenki dorastli v zala in pridna dekleta. Pred 3 leti ste se podali k svojim starišem v Ameriko. Starejša, Marija Houdek po imenu, je te dni mično pismo pisala iz Amerike, iz katerega nam je dovoljeno sledeče posneti:

Amerika, kolikor sem nje že videla, je Evropi zelo podobna. Ima lepe ravnine in visoke bregove pa tudi še veliko pustih krajev in prazne zemlje. Kajti ljudi je še premalo za obdelovanje te obširne zemlje. Dve tretjini Evropecev bi se lahko tukaj naselili. V pustih krajih je še veliko zverine. Prebivalci prebivajo večidel po mestih.

Tukaj v Pensilvaniji je poleti večja vročina, kakor na Stajerskem, zima pa je veliko bolj huda.

Pogosto nam klepečejo okna od močnih vetrov. Snega, kar sem tukaj, ni padlo čez 2" na visoko. Bolj proti severu pa pade veliko snega in je prav trda zima. V bolj južnih deželah pa, kakor slišim, ni nobenega snega in nobene prave zime. Zato rastejo smokve, pomeranče in drug južen sadež. Vročina je ondi toliko, da njo le tamo rojeni zmorejo prenašati. Tukaj v Pensilvaniji smo imeli lani lepo spomlad in prav rodovitno poletje. Sadja je bilo prav obilo vsake vrste, le sliv ne. Zemlja je rodovitna, vse rado raste. Lansko leto nam je vsega toliko prirastlo, da smo se čudili. Najbolj sejejo pšenico. Rži sejejo malo, ker rženega kruha nihče jesti neče. Imajo pšeničnega dosti in še tega včasih na cesto in na ulice mečejo. Večkrat sem si oči zatisnila, da tega videla nebi. Bojim se, da nas nebi ljubi Bog zavolj tolike prevzetnosti kaznil in kruha prikrajšal. Vinograde tudi imajo tukajšnji posestniki. Kako da njih obdelujejo, tega prav ne vem. Mislim pa, da njih ne obrezujejo, ker je trsovje povsod silno visoke rasti. Kolja ne rabijo. Marveč trs vežejo k latam, ki so soham pribite. Grozdje je večjidel črno in takega okusa, kakor ga ima pri vas „Izabela“. Vina ne delajo veliko, ker večjidel grozdje na prodajo v mesto odpeljujejo. Vino je zato pri nas precej drago. Polič ameriškega velja 50 kr., evropskega pa 70 kr. V mestih se popije največ pive. Tudi jaz si nje včasih kupim za 5 kr. Kedar sem dobre volje, tedaj popevam štajerske, slovenske mile pesni; vendar le, kedar vse s sestro sami, ker se nama drugače Amerikanci smeji, ki slovenski ne umejo. Ob taki priliki se spominjam žlahne kaplice štajerskega vina in zmislim na tisti veliki sod v cerkveni kleti na Svetih gorah pri Šentpetru, iz katerega pobožni romar dobiva blage kaplice in novih moči za vrnitev na dom.

Ljudje živijo tukaj navadno od kafeta, pšenice in mesa. Mi pa, ki hodimo v fabrike in fužine delat, imamo zjutraj kupico kave in še le na večer obedvamo. Fabrik je tukaj veliko. Naučila sem se tkati. Tkem na 5 stolih ali mašinah in zaslužim na dan 40—70—80 kr. Možki pa imajo lepe zaslužke, po 10 do 18 tolarjev, to je 20—37 fl. na teden. (Konec prih.)

Valentin Orožen, slovenski pesnik. (Konec.)

Leta 1873 je začel slabeti in podal se je v pokoj na Okonino. Mrtvud mu je vedno pretil.

Po naključbi sem imel priliko v pretečenem letu s preblagim pesnikom v Topolških toplicah pod zeleno-košato lipo, ktera je ravno krasen duh razprostirala, se pogovarjati. — Bil sem takrat po vojaško napravljen — kot „podčastnik“ — Šaljivi rajni gospod me je za „oberlajtnanta“ zmerjal. Smejali smo se vsi navzoči mnogim šaljivkam mirno povedanim — in v slovenski senci kozarce si natakajé, smo obrano — glasno zakrožili: „Kje so moje rožice“. — Č. g. Orožen je od kraja nam krepko dostavljaj; a pri kitici:

„Kje je moja utica,
Utica zelena,
Kje je hladna senčica?
Z lipice spletena? —
Hud vihar podrl je njo;
Oh zelena več ne bo. —

je postalo poprej radostno oko tužno — razvedreno lice se je stemnilo — in trepavnice so iz bistrosivih očí odrinile vročo solzo, ktera mu je kanila nježno pred sabo držečo roko. — Ginjenost starčka je tudi nas ginila v krogu stoječe, da smo kitico:

„Kje je tista deklica,
V vrtu je sedela,
Lepa, kakor rožica,
Pesmice je pela?
Hitro, hitro mine čas,
Mine tudi lep obraz.“ —

pianissimo - tužno končali, kakor se nam bi bilo dozdevalo, da bode

„Kje je fantič zdaj vesel,
Ki je to prepeval?
— — — — —

domači slavček skoro zapustil zelen log, v kojem je s svojimi prijatelji vbiral sladke, globoko v srce segajoče glasove, da so odmevali od vseh slovenskih pokrajin. —

In v resnici! — Ne dolgo potem sem poizvedel, da je sivega starčka zadel smrten udarec. — Leto in dan je voljno prenašal to žalostno stanje — dokler ga Božja previdnost v boljšo bodočnost ne pokliče. — Slovesen pogreb je bil na dan nebohoda Gospodovega. Spremljalo je ranjkega mnogo ljudi na zadnjem potu do tihe gomile. — Govor, kojega so č. g. dekan Gornjegradski rajnemu za slovo v krasni slovenščini govorili, je ganil navzoče do solz — omenjajoč med drugim blizo tako-le:

„Vsakemu mrtvemu se stavlja na gomilo križec ali kak spominek; — ali se pa bode našemu prijatelju kak križec postavil, tega ne vem. — Zagotavljam pa in dobro vem, da železo zjavi, kamen se razruši; — vendar pa bode na gomili rajnega ostal spominek nestrohljiv, neminljiv, dokler se le bo glasila kaka slovenska beseda v predragi, mili naši domovini.“

Spavaj tedaj preblagi, neumrljivi, milosrčni pevec mirno v tmuni groba; sanjaj pod prstjo stvarjenja rajski mir, ker si nam tako lepo vsem ostalim zemljanom zagotovil, da — „Vse mine.“ Počivaj v miru! I. Cizelj, nadučitelj.

Razne stvari.

(Kat. polit. društvo) pri sv. Jurji na Šavnici obhaja v nedeljo 20. jun. svoj zbor. Vabi ude na udeleženje Odbor.

(Dr. Razlag) je postal oskrbnik na breški grajšini grofa Attemsa. Pravijo, da bo političnemu življenju slovo dal.

(Drevesa ubila) so 60letnega Jan. Kolarja, posestnika pri sv. Janži na Cajhenbergu pri Mahrenbergu, kedar je kolje delal.

(*Molitev za posvečenje srcu Jezusovemu*) se dobi lepo poslovenjena in čedno tiskana v tiskarni družbe sv. Mohorja v Celovci, 1000 iztisov velja 5 fl., 100 pa 50 kr.

(*Sejem v Zrečah*) bo letos 30. junija in pa 30. avgusta. Zlasti veliko živine se stavlja na sejem. (*Tobak žvekati ni zdravo*). Vojak Anton Frleš, pri Ptuji doma, hraber boritelj za vero dom i cesarja je umrl. Lepo je bilo njegovo življenje. Ni se sramoval Boga očitno častiti. Prejemal je pogosto sv. zakramente in tudi pred smrtjo je mešnika prosil. Tobak se mu je tako dopadel, da ga je silno veliko porabil na vse načine; in ravno to je bilo krivo njegove zgodne smrti.

Eden njegovih prijateljev.

(*Novo poravnovanje gruntne dave*) utegne za nas Štajerce jako nepovoljno povišanje davkov pouzročiti. Kajti drugod n. p. na Moravskem so previsoke tarife za 30% znižali; pri nas o tem ni slišati ničesar, čeravno je očitno, da se je tudi pri nas vse previsoko cenilo.

(*Slabo gospodarji*) južna železnica, akoravno dobiva veliko dohodkov. Letošnjega kupona za mesec maj ne more plačati. Prikazalo se je 101 milijon dolga. Strahovito bogati Jud Rothschild njo hudo molze ali izsesava.

(*70letni tat*) Jož. Trafenik je bil mrtev najden v potoku pri sv. Petru v Medvedselu. Trikrat ustreljen, po glavi stolčen, je naposled v majbni vodici smrt našel. Blizo 30 let se je samo po kajhah vlačil. Tatvinski sodeležniki so ga ubili.

(*Strela ubila*) je 15. jun. gospodinjjo Kreže pod Retjem v Trbovljski fari, ker je pod hrastom vedrila.

(*Pri sv. Mohorji na Radnah*) bila je 2krat zaporedom toča in ploha. Pokončala je ondi in pri sv. Urbanu, potem na Pečini pri Poličanah, v Pristovi in Roginčah vse pridelke.

(*Negla jeza*) je neko mlado ženo pri Mali nedelji tako daleč spravila, da je svojega moža s sekiro po glavi udarila. Hudo ranjen je besnemu ženstvu komaj ušel k sosedu. Svadila sta se zavolj neke malenkosti.

(*Delalcem in podvzetnikom*), ki hodijo na Ogersko, se mnogokrat huda godi. V novo potrdilo nam je g. Fr. Vaš, posestnik na Vranskem, ki je pri Severni-ogerski železnici ondi založeno premoženje zgubil, zraven pa še kaznovan bil, kedar se je zoper premogočni dunajski „Bankverein“ pravdal.

(*Jan Lorberja*) posestnika v Cirkovicah sta 2 tolovaja na stezi v Pragarsko od zaja zgrabila, mu suknjo na prsih prerezala in 300 fl. vzela.

(*Surovi Nemec*) in mariborski mesar Brandl se je s svojim hlapcem sprl, ker mu je službo odpovedal. Ko si je prišel po škrinjo ga je mesar z nožem v glavo zabodel, da je reva moral v bolnišnici brž umreti. Mesarja so zaprli in kaj se mu bo zgodilo?

(*Strahovita toča*) se je vsula 8. junija ob 1/25 popoldne črez pokrajine ob južnem Pohorju. Pri

silni vročini so se oblaki iz prva pomikali proti Vitani. Toda kmalu se zasuknejo nazaj ter sipljejo led, da mu najstarejši ljudje ne pomnijo enakega. Strahovito je ropotalo. Toča je bila zmes debela kakor gosinja jajca. V 1/4 uri bila je vsa zelenjad pokončana. Drevesa so brez zelenih vej. Trava in žito se ne pozna. Vse je zmlačeno. Drevesa so še skornje ogulnjena. Vinogradi so pokončani. Naj bolje so trpele Tinje, Zbelovo, sv. Jernej, Loče in Zajekloster. Ljudje so kar obupni. (*Za društvo duhovnikov*) sta vplačala č. gg. Strašek 21 gl. Kralj 11 gl.

(*Spremembe v lavantinski škofiji*). Č. g. Jakob Bohinc kn. šk. duhovni svetovalec in špiritual v Mariborskem semenišči je imenovan za župnika v Brašlovcih in č. g. Ferdinand Jahn za župnika v š. Miklavži pri slov. Gradci. — Č. g. Ivan Ramor je prestavljen za kaplana v š. Lovrenc v puščavi in kaplanija v Tinjah ostane začasno izpraznjena. — Č. g. Martin Šket je stopil v začasni pokoj. — Č. g. Matej Lah, kn. šk. duhovni svetovalec in župnik Vojniški je stopil v stalni pokoj in je Vojniška župnija do 21. julija razpisana. — Umerl je č. g. Jožef Lah, duhovnik v pokoji, v 60. letu starosti.

(*Dražbe*). 17. junija Sim. Kohne, 1580 gold. (toži ga J. Cenc zavolj revnih 4 fl. in 50 kr.). — 18. junija Katr. Wastner v Pilštanji. — 19. junija Martin Miheljak v Celji, 4562 gold. — 21. junija Andrej Lipar v Silovci, 1655 fl. in Mart. Toplinšek v Babjembrdu, 1090 fl. — 22. junija zapuščina Kat. Vindiš, 1090 fl. — 23. junija J. Čep v Stopreah, 1723 fl. in Matija Kosijan v Babjemvrhu, 530 gold. — 25. junija Sebast. Knapič v Mahrenbergu, 600 fl. — 26. junija Neža Kosi v Muravcih, 415 fl. — 2. julija Jan. Kranje v Po-brežji, 1031 fl.

Tržna cena	V	V	V	V
pretekli teden	Mariboru	Ptaju	Celju	Varaždinu
	fl. kr.	fl. kr.	fl. kr.	fl. kr.
Pšenice vagan	4 20	3 50	4 70	4 —
Rži	3 70	3 20	3 60	3 —
Ječmena	3 40	3 —	3 10	—
Ovsa	2 10	2 80	2 30	—
Turšice (koruze) vagan	3 10	2 80	3 50	2 50
Ajde	2 60	2 30	3 —	2 30
Prosa	3 70	—	3 40	3 80
Krompirja	1 40	1 50	1 70	—
Sena	1 70	2 —	1 —	—
Slame (v šopkih)	1 40	—	80	1 30
„ za steljo	— 90	—	60	—
Govedine funt	— 26	— 26	— 26	— 22
Teletine	— 26	— 26	— 27	— 22
Svinjetine	— 28	— 26	— 30	— 28
Slanine	— 34	—	— 38	— 42

Loterijske številke:

V Gradci 12. junija 1875: 76 12 15 82 79

V Dunaji „ „ 63 82 72 1 8

Prihodnje srečkanje: 26. junija 1875.

Najnovejši kurzi na Dunaju.

	fl.	kr.
Zedinjeni drž. dolg (100 gl.) 4 gld. 20 kr. %	70	15
Upne (kreditne) srečke po 100 gl. prvotne vrednosti, brez obresti, pa s 4kratnim srečkanjem	167	—
Ažijo srebra	102	—
„ zlatá	5	25

Vožnji red pri južni železnici.

B. Od Zidanega mosta do Spielfelda.

Postaje.	Brzo-vlak.	Poštni vlak.	Poštni vlak.	Mešani vlak.
	popold.	zjutraj.	zvečer.	zjutraj.
Zidan most prihod	12. 1	5.43	3.15	7.51
„ odhod	12.26	5.51	3.45	8. 1
Rimske Toplice	—	6. 4	4. 1	8.19
Laško	—	6.16	4.16	8.36
Celje	1.10	6.41	4.43	9. 7
Štore	—	6.50	4.52	9.20
Št. Jur	—	7. —	5. 3	9.35
Ponkva	—	7.12	5.17	9.53
Poličane	1.55	7.38	5.49	10.37
Bistrica	—	—	—	—
Pragarsko	—	8. 8	6.24	11.30
Rače	—	8.19	6.36	11.49
„ prihod	2.35	8.35	6.56	12.16
„ odhod	2.38	8.45	7. 8	12.43
Maribor	—	8.57	7.22	1. 6
Pesnica	—	9.12	7.39	1.29
Egydi-Tunnel	—	9.12	7.39	1.29
Spielfeld	3. 4	9.20	7.48	1.47

Trgovska hiša

je na prodajo na ptujskej gori. Ima hišno stanovanje in gospodarsko poslopje, lep sadunostnik in vrt za zelenjavo, 9 oralov dobrega zemljišča in štacuno z blagom razne vrste v najboljšem delanju. Ovo posestvo bi bilo prilično tudi za krmo. — Kupne pogodbe se izvejo tukaj pri g. Koletniku samem.

Anton Scheikl

Bogato zalogo oblačil

priporočuje

gospod **Anton Scheikl** v **Mariboru.**

Vsa oblačila so njegovega lastnega dela ter dobro narejena in po najnižji ceni na prodaj in sicer vsakovrstna moška oblačila: talarji, suknje, hlače površniki za duhovne itd.

Plačevanje se sprejema tudi po mesenčnih obrokih.

Zaželjene stvari se pošiljajo na ogled, nepovoljne pa brez obotavljanja jemljejo nazaj.

2—3

v Mariboru.

Marija Pistl,

1—4

hči

Karl-a Hesse-ja,

pasarja in bronarja

v **Mariboru**

v vetrinjski ulici (Vitrinhofgasse)

se zahvalnje častitemu občinstvu, zlasti pa visoko častitej duhovščini za blagovoljno zaupanje, katero se je bilo skazovalo njenemu rajnemu očmu ter prosi za jednako zaupanje, ker si bode jednako marljivo prizadevala ročno in vsečno ustrezati v vseh pasarstvu i bronarstvu pripadajočih naročilih. Vselej in vsakemu se bode postreglo pošteno in po nizki ceni.

Služba za sirarja (švajcarja).

Na kr. gospodarsko-šumarskom učilištu v Križevcu v Hrvatskoj namjestit će se sirar, koj umije svakovrstni sir praviti. Plača mu je na godinu 120 for. a. vr. a od prodanoga mlička pripada mu 5% i bezplatni stan.

Ako je neoženjen, dobiva hranu v ratarskoj kuhinji i 1½ hvat drvah; ako je oženjen ili vodi svoje kućanstvo, dobiva 3 hvata drvih i 3 voza granja na godinu, 4 vagane pšenice, 4 vagane rži, 6 vagana kuruze, 1 vagan sočiva, 25 funt soli i uživa vrt od 400□°; napokon ga ide za opanke relutum od 4 fr. 50 n., jedan par novih čizamah i 2 vedra vina.

Molbenice, obložene krstnim listom i inimi svjedočbami o vještini u pravljenju raznih vrstih sira, o tjelesnom zdravlju i dosadanju službovanju valja do 26. lipnja 1875 podpisanomu ravnateljstvu podnesti.

Ravnateljstvo kr. gospodarsko-šumarskog učilišta.

V Križevcu dne 29. svibnja 1875.

3—3

Lepo posestvo

2—3

je na prodaj v lepem i zdravem kraju pri Negovi, ¼ ure od cerkve. Ima prilično stanovanje, potrebna gospodarska poslopja, vse v dobrem stanu. Zemljišča je 5 oralov, namreč: njiva, travnik, dober sadovni in sočivni vrt, vinograd 5 minut oddaljen. Razun tega je še bučelinjak, 2 kravi, 2 junčka s potrebnim gospodarskim orodjem, vse za 3500 fl. Polovica zamore več let na posestvu ostati. Posestvo bi najbolj sodilo za kakega duhovnika v pokoji. Natančnije se zamore poizvedeti pri č. g. fajmostru v Negovi.

5—19

Važno za kmetovalce!

V Clayton in Shuttleworths-evi zalogi gospodarskih mašin za Štajersko, Koroško, Hrvatsko in Kranjsko

v
Mariboru

Nr. 91. v Gračkem predmestju Nr. 91.

so za prodajo pripravljene najizvrstniše gospodarske mašine, na primer: mlatilnice, koje se gonijo ali s separam, vodo, vitalom ali z rokami, potem: mašine za košenje trave, detelje in žita, razne mašine sejaluice, mlini za šrotanje in za drobno mlenje, družgalnice in stiskalnice, koruzo-lušniki, plugi, brane, mlinske žage, vinske pumpe, male brizgalnice, gasilnice, pipe itd. itd.

Ondi se dobivljajo tudi zvedenci, ki dobro umejo vsakovrstno mašinarsko delo na primer: stavljenje mlinov, žag, žganjarij, izdelovanje mlin-skih koles itd. itd.

Prevzamejo se tudi

vsakojaka dotična popravila

in to po najnižji ceni.

Priporočam

2—2

svojo množno novo zalogo vsakoršnih

tiskovin,

katerih potrebujejo javni in privatni uradi.

Posebno opozorujem na **ново** založene, na ličnem papirji tiskane listovine in zapisnike, katerih potrebujejo **duhovniški uradi**, kakor krstne liste (Taufscheine), krstne zapisnike (Taufbücher), štolninske zapisnike (Stolarprotokolle), birmske liste i. t. d. i. t. d., ktere listine so po **predpisanih** originalih izdelane in popravljene.

Postrežba bode brza in po nizkej ceni.

Z največim poštovanjem

**J. M. PAJK-ova tiskarna
v Mariboru.**